

Vicenç Villatoro

Antisemites, tanmateix

Comencem pels conceptes. Sionista, al meu parer, seria aquell qui creu en el dret de l'estat d'Israel a existir. Antisionista, qui no creu en aquest dret d'Israel a l'existència. I, per tant, encara menys en el dret d'Israel a defensar una existència que considera il·legítima. Antisemita seria qui odia els jueus pel fet de ser jueus. Aquest odi buscaria racionalitzacions a posteriori de tota mena: poble deïcida, conspiració jueva universal, pes del *lobby* jueu, vincle dels jueus amb els diners...

Durant els últims mil anys, l'antisemitisme ha estat un corrent poderós tant en el món cristià com en el món islàmic. Però en la segona meitat del segle XX, aquest vell antisemitisme –que al meu parer és sobretot expressió d'una resistència a la modernitat i d'una incomoditat davant de la diferència– té un problema. Després de l'Holocaust, proclamar-se obertament antisemita és una mica difícil: és carregar sis milions de morts damunt de la pròpia consciència. Llavors, l'antisemitisme viu una certa mutació, sense perdre la seva naturalesa profunda.

Davant de la incomoditat d'assumir l'Holocaust, l'antisemitisme pren tres camins diversos. Un –que hi ha qui pensa o diu en privat, però que es fa difícil de dir en públic– és assumir l'Holocaust com a positiu: "Hitler va matar sis milions de jueus, i encara va fer curt." Jo ho he sentit dir i encara més he notat que hi havia qui ho pensava, però no és políticament correcte dir-ho. Un altre és negar l'Holocaust. Si això no va passar, la incomoditat desapareix. És el que coneixem com a negacionisme o com a revisionisme. No cal que l'antisemitisme s'avergonyeixi de l'Holocaust, perquè l'Holocaust se l'han

inventat els jueus. L'altra és canviar el subjecte: perquè s'odia els jueus per ser jueus, s'odia l'estat jueu també per ser jueu. Una part del vell antisemitisme esdevé antisionisme. I amb les mateixes raons i arguments que el vell antisemitisme. Les raons, l'odi als jueus. Els arguments, el complot jueu universal, el domini jueu del diner, la identificació del jueu –i d'Israel– amb els valors de la modernitat occidental: la ciència, l'economia, la ciutat...

Alguns fa molt de temps que estem dient això. No pas que tota crítica a Israel sigui antisemita, però sí que hi ha un plus de crítica –i un plus d'odi– a Israel que és antisemita. El que alguns odien d'Israel no és el que diu o el que fa –pel que diuen i el que fan, n'hi hauria molts que estarien per davant a la llista, entre ells la major part dels seus veïns–, sinó el fet de ser l'estat jueu. No tota crítica al sionisme és antisemita, però sí que bona part del vell antisemitisme s'ha transmutat en antisionisme. I això passa al món diguem-ne cristià i al món diguem-ne musulmà.

Els qui fa temps que defensem aquesta anàlisi ens sentim intel·lectualment confirmats per les últimes declaracions del president iranià, antisionistes i antisemites a la vegada, militant al mateix temps en la vocació de destruir Israel i amb el negacionisme que és patrimoni de la ultradreta i el neonazisme a Europa. El president iranià diu al mateix temps, dins d'un mateix discurs, que Israel ha de ser destruït i que l'Holocaust és un mite. Antisionisme i antisemitisme associats, dues cares de la mateixa moneda, dos noms del mateix virus. A Europa, reivindicar el nazisme, a través de l'assumpció o de la negació de l'existència de l'Holocaust, és delictes. I se'n diu

antisemitisme. Per tant, quan ho fa el president iranià en nom del seu antisionisme, fa el mateix i té el mateix nom.

Des del punt de vista intel·lectual, les declaracions del president iranià produeixen fins i tot una certa satisfacció. La satisfacció del "jo ja ho deia", de la confirmació brutal de les pròpies tesis. Però des del punt de vista polític, que digui això el líder d'un país important com és l'Iran, no en provoca cap, de satisfacció. Provoca una tristesa enorme. I una preocupació sobre els avenços del pensament totalitari que no hauria d'afectar només els israelians, sinó que ens hauria de preocupar a tots. Excepte, naturalment, als qui comparteixen els fonaments d'aquest o de qualsevol altre pensament totalitari. L'odi a la modernitat. L'odi a la diferència. L'antisemitisme.

Mahmud Ahmadinejad, president d'Iran.